

Sygn. akt III KO 86/21

## POSTANOWIENIE

Dnia 9 listopada 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Igor Zgoliński

w sprawie **P. S.**,  
skazanego z art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,  
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu  
w dniu 9 listopada 2021 r.,  
wniosku o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,  
zawartego w postanowieniu Sądu Okręgowego w E.  
z dnia 22 października 2021 r., sygn. akt VI Kzw (...),  
na podstawie art. 37 k.p.k.

**postanowił:**  
**wniosku nie uwzględnić.**

### UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w E. wystąpił do Sądu Najwyższego z inicjatywą przekazania sprawy w trybie art. 37 k.p.k. innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. Uzasadnił swoje wystąpienie tym, że sprawa w przedmiocie rozpoznania zażalenia na postanowienie o zarządzeniu wykonania wobec skazanego P. S. warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności została już wprawdzie wyznaczona przed Sądem właściwym (skład sądu, termin posiedzenia), jednakże obrońca skazanego złożył w dniu posiedzenia pismo, w którym zawarł wnioski o wyłączenie sędziów oraz o przekazanie sprawy w trybie art. 37 k.p.k. innemu sądowi równorzędnemu. W tym stanie rzeczy posiedzenie zostało odroczone, a sędziowie Sądu Okręgowego w E., z uwagi na powzięcie informacji o złożeniu przez skazanego w sierpniu 2021 r. pozwu przeciwko Skarbowi Państwa – Sądowi Okręgowemu w E. o ochronę dóbr i zapłatę, złożyli oświadczenia w trybie art. 42 § 3 k.p.k. Wniosek o wyłączenie sędziów został przekazany Sądowi

Apelacyjnemu w (...), który postanowieniem z dnia 11 października 2021 r., sygn. II AKO (...), wniosek ten pozostawił bez rozpoznania, przekazując sprawę Sądowi Okręgowemu w E. do dalszego postępowania. W związku z faktem złożenia przez skazanego przedmiotowego pozwu, który został postanowieniem Sądu Apelacyjnego w (...) na podstawie art. 44(2) pkt 1 k.p.c. przekazany do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w S. oraz jego treścią, która dotyczy roszczeń ściśle związanych ze sposobem procedowania niniejszej sprawie głównej i wykonawczej, w przypadku rozpoznania środka odwoławczego przez sędziów tego samego Sądu, który został wskazany w powyższym pozwie, mogą wywoływać się w społecznym odbiorze wątpliwości. Okoliczność ta może rodzić mianowicie przekonanie, że Sąd właściwy nie może zapewnić obiektywnych warunków do rozpoznania sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Inicjatywa Sądu Okręgowego w E. nie była zasadna. Przesłanką przekazania sprawy w trybie art. 37 k.p.k. innemu sądowi równorzędnemu jest wzgląd na dobro wymiaru sprawiedliwości, które w każdej sprawie musi zostać poddane zindywidualizowanej ocenie. Zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem odejście od ogólnych reguł określania właściwości miejscowej sądu na rzecz właściwości delegacyjnej uzasadniać może sytuacja, w której pozostawienie sprawy w gestii danego sądu rodziłoby powszechne przekonanie o barku warunków do obiektywnego procedowania. Ta obawa o negatywny społeczny odbiór działalności orzeczniczej sądu nie może mieć jednak wymiaru czysto hipotetycznego, lecz opierać się powinna na racjonalnych względach. Za takie nie można uznać samego faktu skierowania przez skazanego pozwu przeciwko Skarbowi Państwa – Sądowi Okręgowemu w E.. Zdolność sędziów danego sądu do bezstronnego rozpoznania sprawy, w tym wypadku środka odwoławczego, powinna być postrzegana przez pryzmat okoliczności obiektywnych, które stwierdzić może każdy przeciętny obserwator postępowania, a nie li tylko z punktu widzenia niezadowolenia strony z wyników toczącego się postępowania. W tym kontekście zasadne jest też podkreślić, że żaden z sędziów składających w sprawie oświadczenie w trybie 42 § 3 k.p.k. nie stwierdził ani osobistej znajomości ze skazanym, ani żadnych innych okoliczności, które mogłyby w jego odczuciu rzutować na obiektywizm w sprawie. Uległość presji strony procesowej czy nadużywanie argumentu kształtowania w opinii publicznej właściwego wizerunku, ani tym bardziej wyrażanie wątpliwości co do własnych kompetencji w zakresie zdolności przeprowadzenia rzetelnego postępowania nie zaliczają się do czynników, które budują autorytet i powagę wymiaru sprawiedliwości. Przeciwnie, to racjonalna nieustępliwość w

tym względzie sprzyja kształtowaniu się pozytywnego wizerunku wymiaru sprawiedliwości, minimalizując tym samym wątpliwości co do obiektywizmu i niezawisłości w rozpoznawaniu spraw. Jednocześnie ogranicza tendencję do nadużywania właściwości delegacyjnej w związku z inicjatywami sądów na tle wątpliwości co do respektowania gwarancji sprawiedliwego procesu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2011 r., sygn. akt III KO 72/11, LEX nr 1044040). Dobro wymiaru sprawiedliwości, poza unikaniem wyrażania nieuzasadnionych obaw o odbiór społeczny, to też dbałość o sprawne rozpoznanie sprawy, co *in casu* - wobec treści art. 75 § 4 k.p.k. - ma szczególnie istotne znaczenie.

Podsumowując stwierdzić zatem należy, że podjęta przez Sąd Okręgowy w E. inicjatywa przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu, jako nie spełniająca przesłanki, o której mowa w art. 37 k.p.k., nie mogła zasługiwać na uwzględnienie. Uwzględniając powyższe okoliczności postanowiono jak w sentencji.